

HISTORISCHE VAARDIGHEDEN

OORZAAK EN GEVOLG HERKENNEN

In de elfde eeuw kwamen de wereldlijke en geestelijke macht met elkaar in conflict: wie behoorde het primaat in handen te hebben, ofwel: wie mocht de bisschoppen benoemen (investituur). Voor het uitbreken van deze investituurstrijd zijn verschillende oorzaken te noemen. Ook heeft deze strijd uiteenlopende gevolgen gehad.

1. Lees bron 1 en 2 en geef aan welke oorzaak voor de investituurstrijd wordt genoemd.
2. Lees bron 3 en 4 en geef aan welk gevolg van de investituurstrijd wordt genoemd.

bron 1 – Uit een schoolboek:

‘Ook de aanstelling van bisschoppen trok de koning naar zich toe. Daarbij werd niet altijd gekeken naar de kwaliteiten van de te benoemen bisschop, maar naar het geldbedrag dat hij bereid was neer te leggen. Eenmaal benoemd ging het de nieuwe bisschop vooral om de inkomsten die aan zijn functie verbonden waren. Het eigenlijke werk liet hij over aan een door hem aangewezen plaatsvervanger.’

bron 2 – Manifest van keizer Frederik Barbarossa:

‘De Goddelijke Macht, die alle macht in de Hemel en op aarde bepaalt, heeft aan ons, Zijn gezalfde, het koninkrijk en keizerrijk toevertrouwd om erover te heersen, en heeft bepaald dat de vrede van de kerk zal worden beschermd door de wapens van het keizerrijk. Niet zonder groot verdriet zijn wij gedwongen te klagen dat van het hoofd van de heilige kerk (de paus) oorzaken van onenigheid, zaden van het kwaad en het vergif van een verpestende ziekte schijnen voor te komen. Door deze zaken vrezen wij, tenzij God het verhoedt, zal het hele lichaam van de kerk aangetast worden.’

bron 3 – Uit een schoolboek:

‘Voor de Duitse keizer pakte deze nieuwe gang van zaken echter vooral ongunstig uit. In de praktijk waren het nu de hoge geestelijken binnen de Duitse bisdommen die uit naam van de paus een bisschop uitkozen. De hoge geestelijken waren afkomstig uit de adel. Omdat deze edelen nu meer te zeggen hadden, werd de macht van de keizer beperkt. Daardoor kon het Duitse Rijk niet makkelijk tot een eenheid uitgroeien. Het bleef verbrokken in tal van kleine en grote staten.’

bron 4 – Uit een schoolboek:

‘In 1305 werd de Franse bisschop Bertrand de Gouth gekozen tot paus Clemens V. Hij liet zich door de Franse koning overhalen zich beter niet in Rome te vestigen, omdat het daar te onveilig was. Maar de koning drong ook aan op verhuizing omdat Rome in de buurt lag van het gebied van zijn rivaal, de Duitse keizer. De Franse koning wilde de paus liever wat dichterbij zichzelf hebben. In Avignon bouwden de opvolgers van Clemens V een pauselijk paleis. Uiteindelijk zouden zes pausen vanuit Avignon de kerk leiden.’
